

Reykjanesbær 2.12.2019

Athugasemd við þingsályktunartillögu

Þingskjal 127

Sendandi: Kristján Ásmundsson skólameistari Fjölbrautaskóla Suðurnesja

Stjórn Fjölbrautaskóla Suðurnesja fagnar framkominni tillögu til þingsályktunar um stefnumótun og framtíðarskipulag náms á framhaldsskólastigi á Suðurnesjum. Stjórnin vill þó árétta að verði slíkur starfshópur skipaður er nauðsynlegt að fulltrúi Fjölbrautaskólans verði í hópnum.

Framtíðaruppbygging skólans og hugmyndir um breytta staðsetningu hans getur ekki aðeins verið mál ríkis og sveitarfélaganna heldur er mikilvægt að sjónarmið fulltrúa skólans komi þar einnig fram.

Eftirfarandi punktar eru til að gefa hugmynd um núverandi starfsemi skólans og á margan hátt sérstöðu hans sem taka þarf tillit til þegar fjallað er um málefni hans og framtíðarskipulag náms á Suðurnesjum. Nemendur skólans eru rúmlega 900 en auk þeirra stunda yfir 100 grunnskólanemendur nám í einstaka greinum og geta þannig flýtt fyrir sér í námi. Með þessu er um raunveruleg fljótandi skil milli skólastiga að ræða en þetta hefur verið gert lengi og gefist vel. Nemendum hefur ekki fækkað eins og gert var ráð fyrir vegna styttingar á námstíma til stúdentsprófs og því eru nemendur í fullu námi, eins og það er orðað, yfir 830.

Eftirfarandi kemur fram í fylgiriti með frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 2020

Rekstrargrunnur, m.kr.	Reikningur 2018 ²	Fjárlög 2019 ³	Frumvarp 2020	Áætlun 2021	Áætlun 2022
02-353 Fjölbrautaskóli Suðurnesja	1.289,20	1.432,00	1.480,60	1.480,60	1.480,60
Ársnemendur/nemendur í fullu námi		823	830	hækkun	0,9%
þús. kr. á nemanda í fullu námi		1,740	1,784	hækkun	2,5%
Hækkun á fjárlögum frá fyrra ári		11,1%	3,4%		

Fjárframlögin jukust um rúm 11% á milli árana 2018 og 2019 sem skýrist af hækkun á framlagi vegna húsaleigu en Fasteignir ríkissjóðs hækkuðu leigu húsnæðisins, vegna markaðsleiguverðs. Þetta aukna framlag ríkissjóðs var 114,3 milljónir króna en ef það er dregið frá framlagi ársins þá kemur í ljós að raunhækkun milli 2018 og 2019 er 2,2% sem þá er ætlað að mæta öðrum kostnaðarhækkunum á þessu ári.

Fjárframlögin til skólans milli árana 2019 og 2020 munu aukast um 3,4% sem er jákvætt (meðaltalshækkun allra skóla er 3,8%) en hafa verður í huga að hluti af hækkun FS stafar af

fjölgun ársnema en þeim fjölgar um 7. Nemendum fjölgaði í haust frá því sem var síðastliðið haust en stefna skólans er að vísa engum nemenda frá sem sækir um skólavist.

Eins og staðan er í dag þá er rekstrarstaðan óljós. Skólinn á ennþá eftir að fá fluttan afgang frá því á síðasta ári auk þess sem enn á eftir að gera upp og leiðrétta framlag til starfsbrautar frá árinu 2018. Þetta er bagalegt þar sem vinna við áætlunargerð fyrir næsta ár er hafin og búið er að skila áætlun inn þó ekki sé ljóst hvernig uppgjör síðasta árs var. Þetta hefur sömuleiðis áhrif á uppbyggingu og viðhald búnaðar og tækja. Því er ekki hægt að segja með vissu hvort framlag til skólans dugar en eins og áður leggjum við metnað okkar í að vera réttu megin við núllið í lok árs.

Aðsókn að starfsnámi hefur aukist og núna er tvöföld grunndeild bæði í raf- og trúnaðgreinum en nokkuð langt er síðan það hefur verið. Það er brýnt að gera úrbætur varðandi aðstöðu til verklegrar kennslu sem fyrir löngu er sprungin. Búið er að setja af stað vinnu við þarfagreiningu fyrir skólann á aðstöðu til verknámskennslu sérstaklega en jafnframt að huga að öllum framtíðarkostum hans með tilliti til íbúapróunar á svæðinu. Rétt er að geta þess að mögulegt er að byggja við skólann á núverandi stað. Þessi þarfagreining er unnin af Verkfræðistofu Suðurnesja og verður vonandi gott innlegg í umræðu um framtíðarskipulag náms á Suðurnesjum.

Fjölbrautaskóli Suðurnesja er annar fjölmennasti framhaldsskólinn utan höfuðborgarsvæðisins og í hópi fjölmennustu skóla landsins með fjölbreytt námsframboð. Skólinn er hins vegar með lægst framlag á hvern nemanda í fullu námi miðað við sambærilega skóla eins og sjá má á eftirfarandi töflu (tekið úr frumvarpi til fjárlaga). Þarna skiptir hlutfall verknámsnemenda vissulega máli en það hlutfall er ekki lægst hjá FS. Þetta getur stafað af mismunandi húsnaðisframlagi til skólanna sem væri þá enn frekar til marks um nauðsyn þess að bæta úr húsnaðismálum skólans.

Skóli	Ársnemendur. Fjárlög 2019 ¹	Nemendur í fullu námi. Frumvarp 2020 ²	Fjárlög 2020 m.kr.	Þús.kr. á nemanda í fullu námi
Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra	313	330	779,1	2360,9
Verkmenntaskólinn á Akureyri	951	950	1994,1	2099,1
Fjölbrautaskóli Vesturlands	449	450	906,8	2015,1
Tækniskólinn	2001	2050	4114,5	2007,1
Fjölbrautaskóli Suðurlands	695	750	1478,5	1971,3
Fjölbrautaskólinn í Breiðholti	1024	1030	1969,3	1911,9
Borgarholtsskóli	993	1030	1936,3	1879,9
Fjölbrautaskóli Suðurnesja	823	830	1480,6	1783,9

Við getum svo sem verið stolt af því að mennta iðnaðarmenn með lægstum tilkostnaði sem eru ekki lakari en þeir sem koma annarsstaðar frá! Við verðum samt að geta boðið nemendum skólans upp á jafngóða aðstöðu og er í boði annarsstaðar.

Hinu fjölbreytta námsframboði skólans er jöfnum höndum ætlað að mæta kröfum og þörfum atvinnulífsins sem og að undirbúa nemendur undir frekara nám.

Námsframboð skólans er mjög fjölbreytt, bæði bóklegt nám til stúdentsprófs, nám til starfsréttinda á vinnumarkaði og stuttar starfsnámsbrautir sem taka mið af þörfum atvinnulífsins. Einnig er starfsbraut fyrir einstaklinga sem þurfa sértæka aðstoð vegna fötlunar, í dag eru tæplega 60 nemendur á þeirri braut. Þar er markmiðið að búa þau undir sjálfstæða búsetu seinna meir og kynna þeim störf á vinnumarkaði gegnum starfskynningu með það fyrir augum að finna störf sem þau geta unnið. Huga þarf að því að bæta aðstöðu starfsbrautarinnar vegna fjölbreytileika nemendanna sem þar stunda nám.

Af ofansögðu má ljóst vera að námsframboð skólans er mjög fjölbreytt enda leggjum við metnað okkar í að taka á móti öllum sem til okkar leita og segjum að allir eigi að geta fundið nám við sitt hæfi. <https://www.fss.is/index.php/namid/brautir>

Fjölbrautaskóli Suðurnesja er ekki einsleitur skóli heldur endurspeglar hann samfélagið allt. Þar sem allir nýnemar, sem leita eftir skólavist, eru teknir inn þá koma líka þeir sem hafa ekki mikla skuldbindingu gagnvart námi en það er mikilvægt að halda þeim nemendum í virkni og vekja áhuga hjá þeim á námi eða störfum. Því viljum við reyna að búa sem best að nemendum okkar og gleðiefni fyrir okkur að vinna er hafin við hönnun og byggingu á nýju vinnu- og félagsrými við skólann.

Brotthvarf hefur verið of mikið en unnið hefur verið að því að draga úr því undanfarnar annir og mikilvægt að geta haldið því áfram. Í því sambandi verður að huga að nokkrum þáttum. Nærri helmingur nemenda sem innritast á hverju hausti í skólann uppfyllir ekki skilyrði til inngöngu á aðrar brautir en starfsbraut, fornám og framhaldsskólabraut (áður almenn braut). Þetta eru þeir nemendur sem hafa hvað minnsta skuldbindingu gagnvart námi og eru því í mestri brotthvarfshættu. Annar hópur sem hefur farið stækkandi undanfarin misseri eru nemendur af erlendum uppruna en þeim hefur fjölgað mjög mikið á þessu ári.

Báðir þessir hópar útheimta aukið utanumhald og aðstoð, bæði félagslega og sérstaklega námslega. Þetta eru atriði sem vert væri að skoða betur og ekki er tekið nógu mikið tillit til í reiknilíkaninu. Þessir hópar þurfa meiri stuðning námslega en hægt er að veita við núverandi stöðu og er ágætt að hafa þetta í huga þegar verið er að ræða um menntun fyrir alla.

Það var sérverkefni í gangi á vegum ráðuneytisins sem lauk síðastliðið vor sem var mjög gott og var það nýtt til að sporna gegn brotthvarfi, meðal annars með því að veita sálfræðipjónustu í skólanum, ráða tvo verkefnastjóra. Annan til að halda utan um nemendur af erlendum uppruna og hinn til að fylgjast sérstaklega með fjarvistum nemenda og fleira sem sjá má í sjálfsmatsskýrslu skólans og skólaskýrslunni sem er á vef skólans á slóðinni: <https://www.fss.is/index.php/skolinn/um-skolann/skyrslur-og-samningar>.

Það hlutfall sem innritast á áðurnefndar brautir er hátt eins og áður sagði og því mætti gera könnun og athuga hvort staða menntunar og menntunarstig á Suðurnesjum sé frábrugðið því sem gerist annarsstaðar á landinu. Það eru orðin ein 10 ár síðan slík könnun var gerð síðast meðal íbúa á Suðurnesjum og því tímabært að ráðast í slíka greiningu aftur. Ef niðurstaðan leiðir í ljós að ástandið á svæðinu sé frábrugðið því sem er annarsstaðar þá er vissulega þarft verkefni fyrir ríki og sveitarfélög að hrinda af stað átaki og koma með áætlun til að bæta þar úr.

Hlutfall íbúa af erlendum uppruna er hæst í Reykjanesbæ eða um 25%. Ef sá hópur á að ná að aðlagast samfélaginu þá vantar aukið fjármagn til að sinna því. Hluti þess styrks, sem veittur var til að sporna gegn brotthvarfi, var nýttur í að ráða verkefnastjóra, eins og áður sagði, en hlutverk hans er meðal annars að halda utan um þá nemendur af erlendum uppruna sem eru í námi í skólanum. Sú aðstoð er ekki bara að aðstoða þessa nemendur námslega heldur einnig varðandi félagslega þætti og hefur gefist vel. Þetta er þjónusta sem þarf að vera í boði til að mæta þeim fjölda nemenda af erlendum uppruna sem sækir nám hér. Í haust voru um 12% nýnema af erlendum uppruna sem er svipað hlutfall og nemendur af erlendum uppruna í skólanum, af a.m.k. 18 ólíkum þjóðernum.

Áðurnefndur styrkur er ekki lengur í boði en við höfum haldið áfram að veita þessa þjónustu þ.e. sálfræðiaðstoðina, séraðstoð við nemendur af erlendum uppruna og aukastuðning við nemendur á framhaldsskólabrautum (NEMÓ) vegna þess að það skilar árangri.

Skólinn hefur sótt um styrk til að útfæra nám á sjúkraliðabraut fyrir Pólverja og kenna það en margir Pólverjar eru í umönnunarstörfum á heilbrigðisstofnunum og þá ófaglærðir. Sótt var um í sjóð sem stofnaður var sérstaklega vegna falls WOW á sínum tíma en ekki hefur fengist svar við þessari beiðni.

Það er mjög gleðilegt fyrir okkur að nú loksins er hafin hönnun á stækkun vinnu- og félagsrýmis fyrir nemendur og vonandi gengur þetta hratt og vel svo hægt verði að taka það í notkun næsta haust. Við bindum miklar vonir við að þessi bygging geti orðið nokkurskonar hjarta í stofnuninni og auðveldað okkur að búa sem best að okkar nemendum þannig að þeim líði vel í skólanum en það skilar jafnan betri árangri.

Við erum stolt af skólanum okkar og viljum að hann sé til fyrirmyndar á allan hátt. Þeir gestir sem hafa heimsótt okkur hafa verið mjög ánægðir með það sem þeir hafa upplifað og séð.

Við treystum því að þingmenn kjördæmisins séu okkur sammála og vilji leggja okkur lið í viðleitni okkar til að skólinn geti áfram talist fyrirmyndar stofnun.

Virðingarfyllt

Kristján Ásmundsson

Skólameistari Fjölbrautaskóla Suðurnesja